

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 17 του Δεκ βρη 1908

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 176

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ:

ΨΥΧΑΡΗΣ. 'Απολογία (συνέχεια).
ΠΕΤΡΟΣ ΑΒΡΑΜΗΣ. Θλίψη.
Α. Ε. Παραμύθια Μολίβου (της Μιτυλήνης).
ΕΡΜΟΝΑΣ. 'Ο Ζήτουλας (τέσσερα συνέτα από
το κινούμενο βιβλίο του α' Η 'Αργώ').
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. 'Ο 'Ασωτος (δράμα)
— 'Η ἀφιέρωση.
Α. ΣΙΓΑΝΟΣ. Θεατρικά — 'Ο υἱὸς τῆς 'Ερήμης.
ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ. Χαρακτήρες — 'Η Γρήνια.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Πεύκος 'Ορεινός.
Δ. Π. Τ. Φαινόμενα καὶ Πράγματα ('Ο Πολι-
τικός Σύλλογος — 'Ο γυρισμός του Βασιλιά — Τα συ-
χαρήκια Ράλλη καὶ Θεοτόκη — 'Ο ἱππότης — Μισό
ἐπίγραμμα του Λασκαράτου).
ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΚΗΡΥΓΜΑ — ΚΟΙΝΗ ΓΝΩ-
ΜΗ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΑΘ-
ΜΑΔΙΑΤΙΚΟ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Θ Λ Ψ Η

— 'Η Κυβέρνηση δε λυπᾶται τὸ χρέμα, ἀλλὰ
τὸν καιρὸ γιὰτὶ γνωρίζει καλὰ πῶς στήν περι-
στασὴ πού βρίσκεται σήμερὰ ἡ Χερσόνησος, ὅλο
τὸ κεφάλαιο τῆς πολιτικῆς τῆς εἶναι ὁ καιρὸς καὶ
ὄχι τὰ χρήματα.

— 'Εκεῖνοι πού θὰ ἤθελαν νὰ καταντήσουν τὴ
Βουλγαρίαν Βέλγιο, θὰ εἶταν κ' ἐνάντιοι στὸ σκοπὸ
γιὰ τὸν ὅποιον εἴμαστε κράτος.

— 'Η Βουλγαρία πρέπει νὰ εἶναι ὅ,τι εἶταν
ἕνα καιρὸ ἡ Πρωσία, ὅταν ἀγωνίζονταν νὰ ἐνώσει
ὅλα τὰ Γερμανικά τμήματα· δηλαδὴ φιλειρηνικὴ
καὶ δυνατὴ ἐπικράτει.

Πίστε μου, στὸ θεὸ σας, δὲ νομίζετε πῶς αὐτὰ
γραφήκανε γιὰ νὰ εἰπωθοῦν ἀπὸ ἑλληνικὰ χεῖλη καὶ
γιὰ τὴν 'Ελλάδα: 'Εγὼ, ἐσὺ, ὁ δεινὸς καὶ ὁ τά-
δης ὅλα τούτα δὲν τᾶχουμε στήν ψυχὴ μας, δὲν
ἀναδρύζον ἀποκεῖ κάθε στιγμὴ καὶ ὦρα σαρκωμένα
ἢ ἄσκα, ἔσπερα ἢ θαμπὰ ἴμως ἐτσι χτυπητὰ
ἐτσι πραγματικά, θετικά ἐτσι; Γιατὶ λοιπὸν τόσα χρό-
νια σὲ τόσες ἐθνικὲς περιπτώσεις, σὲ τόσες ἀφορμὲς
νὰ μὴ βρεθῇ ἕνας, ἕνας μοναχὰ στοὺς τόσους πολιτι-
κούς μας ν' ἀδράξῃ αὐτοὺς τοὺς παλμούς μας καὶ
νὰ τοὺς χύσῃ ἀπ' τὸ βῆμα τῆς Βουλγῆς ἢ ἀπ' τὸ πο-
λιτικὸ του σαλὸνι ζωντανούς, σπαρταριστούς καὶ ὁλό-
γιστους ὅπως ὁ Βούλγαρος πρωθυπουργὸς τὸ ἔκαμε
προχτές; Ποιὰ κακὴ μοῖρα ἢ τί ἀνάθεμα σφηνώθηκ' ἐ-
πὶ βρωμύσσα μύγα στὰ μυαλὰ τῶν πολιτικῶν μ.χ.
καὶ τὰ νερούλιασε καὶ τὰ σάπισε τόσο πού δὲ βγάζ-
ζουν ἄλλο παρὰ μούχλα καὶ δυσωδία;

Κοιτάξτε τὸ Βούλγαρο. 'Ιστορικὰ δίκαια, ἐθνι-
κὰ νόμιμα, προγόνους· ἐπιγόνους, φιλανθρωπίες — μι-
σανθρωπίες, σκιές, συμπάθειες — ἀντιπάθειες, συγ-
γενηλογήματα — παντρολογήματα, φίλους, ὀχτροὺς
δυνατοὺς, ἀδύνατους, βοηθοὺς, ἐνάντιους, τίποτα δὲν

πιάνει στὸ στόμα του. Πρόφασες ὅλα καὶ τ' ἀφίνει
γιὰ κείνους πού δὲν ἔχουν τίποτα. Αὐτὸς ἔχει τὸ
πρόβο καὶ τὸν δείχνει. Δυὸ καὶ δυὸ κάνουν τέσσερα.
'Ἐτσι εἶναι τὰ πράγματα, ἐτσι ἐμεῖς· τοῦτο κάναμε
τοῦτο θὰ κάνουμε, γιὰ τοῦτο καὶ γιὰ κείνο. Λόγος
πρωθυπουργικὸς — σταρᾶτα λόγια. Σταρᾶτα λόγια
γύρω σὲ μιὰ πλατεῖα, μεγάλη, ζηλευτὴ καὶ στεριο-
κάμωτη 'Ιδέα: α' Ἡ Βουλγαρία θὰ γίνῃ ὅπως ἡ Πρω-
σία τοῦ παλιοῦ καιροῦ. 'Ὡχ! τί ἀνατρίχιασμα θὰ
ἔφερε αὐτὸ τὸ λάβαρο — τὸ ἱερότερο ἀπ' ὅλα τὰ
παρελθόντα καὶ ἀπὸ ὅλες τῆς δόξες — ἐτσι σηκωμένο
ἀπ' τὸ χεῖρ τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ στὸν τελευταῖο
Βούλγαρο πολίτη. Νὰ ὁ Μωῦσης καὶ νὰ τὸ χάλκινο
φίδι πού ἀντίκρυζε καὶ γιαντρεύονταν ὁ φοιδοδαγκω-
μένος 'Ισραήλ. 'Ο Βούλγαρος τὸν ἔχει κ' ἐγὼ τὸν
φρονῶ. Γιατὶ κ' ἐμεῖς ὅλοι ἕνα τέτοιο, ἀνατρίχιασμα
χρειάζομαστε. 'Ἐν' ἀνατρίχιασμα τίμιο, δηλαδὴ γεν-
νημένο ὄχι ἀπὸ παλάβρες μὰ ἀπὸ λόγια σίγουρα.

Καὶ ἐμεῖς ὅλοι τάχα ἐτσι δὲν τὴ φανταστήκαμε
τὴν 'Ελλάδα; ἕνα Πεδιμόντιο μὲ πολιτικούς θετικούς
καὶ μιὰ δυναστεία φιλόδοξη καὶ ἡρωϊκὴ. Μὰ ποῖος
ποτέ πολιτικὸς ἢ Βασιλικὸς λόγος μᾶς ἔδωκε τὸ διά-
γραμμα τῆς ἰδέας αὐτῆς ἐτσι χτυπητὸ, πού νὰ μᾶς
κάμῃ ὅλους, μικροὺς καὶ τρανοὺς, νὰ δόσουμε χεῖρ
στὸ σάρκωμά της; Τὸ θυμάστε σεις; ὄχι ποτέ.
'Ἐνας Τρικούρης κάτ'ι θέλησε νὰ εἰπῇ μὰ τὸν ἔραγε
ὁ φτόνος καὶ πάει πέρασε. Οἱ ἄλλοι μᾶς μίλησαν
πάντα γιὰ ἱστορία, γιὰ παρελθόν, γιὰ παράδοση, γιὰ
τύχη, γιὰ εὐνοια, γιὰ μεγάλες δυνάμεις καὶ μᾶς
ἀλυσόδεσαν ἐτσι τὴν ὁρμή. Νὰ καὶ τὸρ' ἀκόμη πού
φτάσαμε στὰ χεῖλη τοῦ γκρεμοῦ καὶ τὸρ' ἀκόμη τὰ
ἴδια φαφλαταρίζουν. Μάλιστα κάνουν κάτι περισσό-
τερο τώρα· βάνουν γιὰ γαρνιτούρα στὸ λόγο τους τῆς
στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς ἐτοιμασίας. Εἶναι μόδα·
τὴ φέραν ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἀπὸ τὴ Λόντρα, ἀπὸ τὴ
Βιέννη. 'Ἐπειτ' ἀπὸ τόσα χρόνια τὴν ἀνακάλυψαν
τέλος πάντων! Μὰ δὲ μᾶς συγκινεῖ γιὰτ' εἶναι
ξένη. Δὲν εἶναι γέννημα τῆς καρδιάς, τῆς ψυχῆς
ὁρμῆ, τοῦ αἱμάτου μόριου. Ψέμμα τὸ δαντρί, ψέματα
κ' οἱ καρποί του.

Καὶ τ' ἀντίδικου τὰ λόγια νὰ σπαρταροῦν ἀπ'
ἀλήθεια καὶ νὰ μᾶς συγκινοῦνε τόσο!

'Ὡ θλιμένοι χρόνοι! θλιμένοι χρόνοι!

ΠΕΤΡΟΣ ΑΒΡΑΜΗΣ

'Ὅταν ὁ 'Αντιστῆνης κάποτε σ' ἕνα λόγο του
μίλησε παραπολλὴ ὦρα, ὁ Πλάτωνας τοῦ εἶπε:

— Δὲν ξέρεις ὅτι τὸ μέτρο στοὺς λόγους δὲν
εἶναι κείνος πού μιλάει, παρὰ κείνος πού ἀκούει;

Κάποιος κατηγοροῦσε τὸν Εὐριπίδην ὅτι βρωμάει
τὸ στόμα του· καὶ ἀπτός τοῦ ἀπάντησε:

— Βρωμάει γιὰτὶ πολλὰ μυστικά σαπίσανε
μέσα σ' αὐτό.

Ο ΑΣΩΤΟΣ

ΔΡΑΜΑ ΜΕ ΤΡΙΑ ΜΕΡΗ

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΤΡΙΚΟΠΑΙΔΗ

Κώστα,

Μὴ φοβᾶσαι καὶ δὲ θὰ σὲ τραβήξω ἀπὸ
τὸν ἀγαπημένο σου τὸν ἥσαιο νὰ σὲ φέρω στὸ
φῶς· τὸ «Δάθε βιώσας» πού τὸ διάλεξες γιὰ
σύμβολο τῆς ζωῆς σου δὲ θὰ σοῦ τὸ πειράξω·
ὁ χαρακτήρας σου ὁ διαμαντένιος καὶ ἡ ἀγία
σου ἀφοσίωση στήν 'Ιδέα — μὴ σὲ ροιάζει καὶ
θὰ μένουνε μυστικά. Δὲ μοῦ τὼγραψες τόσες
φορὲς; Νὰ λοιπὸν πού σ' ἀκούω καὶ σφαλῶ,
καὶ τώρα, τὸ στόμα μου. 'Ἐνα μοναχὰ δὲν
μπορῶ, θὰν τὸ πῶ καὶ ἄς θυμώσεις, πῶς δὲ
θὰ μᾶς χρειαζόντουσαν πολλοί, τρεῖς τέσσερεις
ἀκόμα σὰν καὶ σένα, γιὰ νὰ χεῖ πᾶρει δρόμο ὁ
ἀγώνας μας, γλήγορο καὶ μακρινὸ δρόμο, πού
νὰ ζύγωνε κιάλας στὸ ὄνειρεμένο τὸ τέλος του.
Θὰ βρεθοῦνε ὁμως μὲ τὸν καιρὸ καὶ αὐτοί· τὸ
ἐλπίζεις, καὶ ἡ ἐλπίδα σου μὲ κάνει καὶ μένα,
πού ἀδιάζω πού καὶ πού, ἐτσι γιὰ τὴν ποικι-
λία, καὶ μερικὰ ποτήρια ἀπογοήτεψη, νὰ μὴν
ἀπελπίζομαι.

Τί ζητᾶμε σήμερὰ, 'Εσὺ τὸ κατάλαβες
ὅσο καὶ οἱ τρανοὶ μας οἱ 'Αρχηγοί, 'Εσὺ πού
μὲ τὰ δάλοινχτα μάτια τῆς πάναγνης ψυχῆς
σου εἶδες τὸ σκοπὸ μας τὸ μεγάλο, εἶδες ὅ,τι
βλέπουνε καὶ αὐτοί. Βλέπεις, γιὰτὶ ὁδηγὸ
σὴ ζωὴ σου ἔχεις τὴν 'Αγάπην, καὶ ὅσοι ξέ-
ρουνε νὰ γαπᾶνε ἔχουν πάντα τὰ μάτια τῆς ψυ-
χῆς τους δάλοινχτα καὶ βλέπουνε μακριά, σκί-
ζοντας τὰ πέραστα σκοιᾶδια, τὸ φῶς τὸ
ἴλαρο, πού οἱ ἄκαρδοι κ' οἱ ἐγωλάτρες ποτέ
δὲ θὰν τὸ δοῦνε. Naί, Κώστα. 'Αφῆσέ με
νὰν τὸ πῶ καὶ αὐτό, δὲν πειράζει. 'Ὅτα μοῦ-
πανε πῶς καὶ κάτω στήν 'Αλεξάνδρεια, πάνου
ἀπὸ τὸ κρεβάτι ἐνὸς ἀνθρώπου πού δὲν εὐτύχησα
ἀκόμα νὰν τοῦ σφίξω τὸ χεῖρ, βρίσκεται κρεμα-
σμένη σὰν κόνισμα ἡ εἰκόνα τοῦ 'Αριστέδη,
τοῦ τελευταίου ἀδερφοῦ πού μοῦχε ἀπομείνει
καὶ πού μοῦ τόνε ζούλεψε καὶ αὐτὸν ὁ ἀφέντης
ὁ Χάρος, ὅτα μοῦ τῶπανε αὐτό, ἡ καρδιά μου
ἀναγάλλιασε καὶ θάρρεψε πῶς ὁ ἀδερφός μου
δὲν πέθανε, παρὰ ζεῖ μακριὰ μας, σιμά σου.
Καὶ δὲ γελάστηκα, ἀφοῦ σὴν μεγάλη καὶ γκαρ-
διακὴ ἀγάπη σου ξαναβρῆκα τὸν πεθαμένο
μου τὸν ἀδερφό. Νὰ ζοῦσε αὐτός!.. 'Αχ, νὰ
ζοῦσε, 'Εσὺ τὸ ξέρεις μὲ πόση ὁρμὴ καὶ ἀφο-
σίωση θάρχότανε νὰ πολεμήσῃ στὸ πλευρό
μας, 'Εσὺ τὸ ξέρεις — μὰ τὸ ξέρω κ' ἐγὼ ἀφοῦ
βλέπω σήμερὰ 'Εσένα, πού μιὰ ψυχὴ καὶ μιὰ